

0 Starobrzędowcy Gaju świętowali 300-lecie istnienia wspólnoty

kurierwilenski.lt/2014/07/15/starobrzędowcy-gaju-swietowali-300-lecie-istnienia-wspolnoty/

Autor: [Anna Pieszko](#)

15 lipca 2014

-
-
-
- Tweet
- Like

Wspólnota starobrzędowców ze wsi Gaj, w rejonie solecznickim, świętowała 300-lecie swego istnienia na ziemi solecznickiej. Z tej okazji w sobotę 12 lipca poświęcono odnowioną cerkiew pw. św. Nikołaja Cudotwórcy oraz pamiątkowy krzyż, ustawiony na cześć pierwszych przybyłych tu starowierów.

– Nasza wspólnota w Gaju ma już około 300 lat – opowiadał dla „Kuriera” Paweł Griażnow, aktywny członek wspólnoty starobrzędowców we wsi Gaj w rejonie solecznickim. – Starobrzędowcy osiedlili się tu, kiedy otrzymali od właścicieli Balińskich ziemię. W swoim czasie była to liczna wspólnota, po wojnie liczyła ok. 350 wiernych. Dzisiaj mamy ok. 50–60 wiernych. Do cerkwi dojeżdżają także wyznawcy tej wiary z okolicznych miejscowości – wsi Zielenkowo w rej. solecznickim, wsi Protieczenska na styku rejonu solecznickiego i wileńskiego. Uroczystości rozpoczęła Msza św., którą odprawił o. Grigorij Bojarow, koncelebrował ją o. Sergij Krasnopiorow.

Następnie wierni, goście oraz mieszkańcy pobliskich Jaszun stali się świadkami poświęcenia odnowionej cerkwi oraz pamiątkowego krzyża ku czci pierwszych starobrzędowców, ustawionego staraniami gminy starowierów z inicjatywy Pawła i Piotra Griażnowych. Na uroczystość przybyli władze samorządu rejonu solecznickiego: wicemer Andrzej Andruszkiewicz oraz dyrektor administracji Józef Rybak, członkowie rady samorządu Maria Suchocka, Stanisław Iwanowski, Henryk Tomaszewicz. Przybyli również starosta Jaszun Zofia Griażnowa oraz

We wsi Gaj dokonano uroczystego poświęcenia odrestaurowanej cerkwi starobrzędowej pw. św. Nikołaja Cudotwórcy Fot. Anna Pieszko

dostojni goście: proboszcz cerkwi prawosławnej w Solecznikach o. Oleg Pristawko, dr Nadieżda Morozowa z katedry filologii słowiańskiej Uniwersytetu Wileńskiego, współautorka książki „Starowierzy Litwy. Historia, kultura, sztuka”, a także Aleksandr Balinskij, potomek rodu Balińskich z Jaszun?

– Mieszkamy w kraju, który zawsze był wielokulturowy i to jest nasze największe bogactwo – mówił dla „Kuriera” Józef Rybak – dlatego wspieramy różne konfesje należące do tradycyjnych. Staroobrzędowcy zawsze byli tutaj wśród nas i tworzyli dobrobyt naszego rejonu. Dlatego za pośrednictwem programu „LeaderPlus” wsparliśmy projekt renowacji tej cerkwi, która jest unikalnym zabytkiem na tych terenach, i przeznaczaliśmy 100 tys. Lt na jej odnowę. Cerkiew ta została wciągnięta też do trasy turystycznej.

Reklama

Prace renowacyjne wykonała spółka „RTS Baltic” Aleksandra Niecwietnogo. W trakcie uroczystości po Mszy św. Wasilij Szarapajew oraz Paweł Griażnow przedstawili historię powstania odłamu staroobrzędowców oraz ich pojawienia się na ziemi solecznickiej. Jak opowiadał Paweł Griażnow, rozłam z 1653 r. to najbardziej tragiczne wydarzenie w historii cerkwi prawosławnej. Staroobrzędowcy nie uznali reformy liturgicznej patriarchy Nikona i pozostali przy dawnych zwyczajach. Powstały dwa podstawowe kierunki cerkiewne – nowoobrzędowcy i starowierzy, staroobrzędowcy. Rosjanie, którzy stawili opór nowościom, zostali wyparci na obrzeża Rosji, następnie przenieśli się poza granice – tak okazali się na wszystkich kontynentach świata. Na przełomie XVII-XVIII w. pojawili się w krajach nadbałtyckich i w Polsce.

– Represje, raz nasilające się, raz słabnące, były stosowane przez władze rosyjskie nieprzerwanie – opowiadał Paweł Griażnow – Dopiero w 1971 r. Rosyjska Cerkiew Prawosławna na Soborze zniosła anatemy (klątwę) leżącą na staroobrzędowcach od 1667 r. i ich obrzędy przyznała za równorzędne do nikonowskich. Rozpoczął się równoprawny dialog obu cerkwi. Chociaż staroobrzędowcy nigdy nie uznawali anatemy i nie uważali się za winnych rozłamu – dodał Paweł Griażnow. – Nasza wspólnota w Gaju powstała w latach 50. XVIII w. na ziemiach majątku Balińskich – kontynuował Paweł Griażnow. – Wcześniejsza historia jest mało znana. Jak wynika z dokumentów historycznych, staroobrzędowcy z Gaju pochodzą od Rosjan z Pomorza na północy Rosji (pomiędzy Karelią a Uralem) oraz z obwodu smoleńskiego. Jako pierwsze osiedliły się rodziny, które mieszkają tu do dzisiaj: to rodziny Fiedotowych, Andriejewych, Griażnowych, Trifonowych, Szewiakowych.

Starowierzy znani są z tego, że ściśle przestrzegają reguł cerkiewnych, co spowodowało określoną odrębność wspólnoty. Dla utrzymania wiary budowano domy modlitwy. Pierwsza drewniana cerkiew, dziś już nieistniejąca, powstała tu w końcu XVIII w. w pobliżu dzisiejszej cerkwi, która w Gaju została zbudowana całym „mirem” w 1938 r., a współcześnie została odrestaurowana.

Jak mówił Paweł Griażnow, starowierzy zawsze wielką wagę przywiązywali do zachowania tradycji, przekazywania wartości moralnych. Dużo modlono się, od dziecka hartowano, noworodków chrzczono zanurzając ich trzykrotnie w „żywej” wodzie zimą i latem. Postu przestrzegali już 3-letnie dzieci. Najważniejszymi świętami są Boże Narodzenie, Wielkanoc, w Gaju zaś szczególnie czczono dzień św.

Wicemer Andrzej Andruszkiewicz podzielił się chlebem z mieszkańcami Gaju Fot. Anna Pieszko

Nikołaja Cudotwórcy, patrona cerkwi wsi Gaj. Liturgię staroobrzędowców wyróżnia znak krzyża czyniony dwoma złożonymi palcami, ośmiokračny wizerunek krzyża. – Chrześcijaństwo istnieje już od ponad 2 tysięcy lat – przemawiał do zgromadzonych wicemer Andrzej Andruszkiewicz – na drodze jego rozwoju było wiele zakrętów, niekiedy bardzo bolesnych... Dlatego cieszymy się, że na ziemi jaszuskiej stanął ten krzyż jako symbol wiary i współistnienia ludzi różnych narodowości i różnych wyznań. Cieszy fakt, że widać tu dużo młodych, co pozwala mieć nadzieję, że wiara przodków będzie wiarą potomnych.

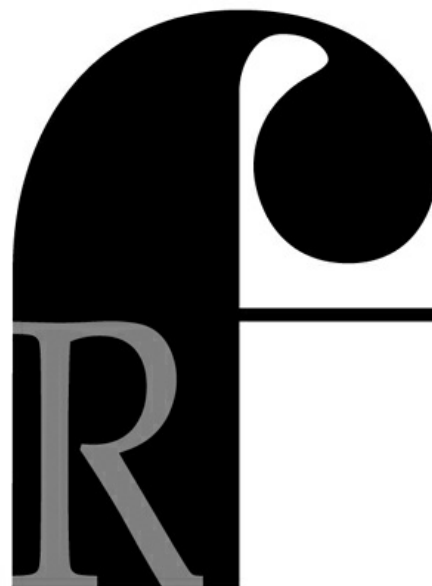

Widać tu też młodych wyznawców wiary Fot. Anna Pieszko

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

SPAUDOS, RADIJO IR TELEVIZIJOS RĖMIMO FONDAS

Podobne artykuły:

- [„Leader”: tworzenie atrakcyjnej wsi i aktywizacja...](#)
- [Sto lat pani Bronisławy z Jaszun!](#)
- [Jubileusz 75-lecia wyświęcenia kaplicy w Gaju](#)
- [Otwarcie Domu Parafialnego w Małych Solecznikach](#)
- [Pomnik pamięci mieszkańcom Ziemi Ejszyskiej](#)

Zobacz więcej z tej kategorii

[Na Litwie wkrótce rozpoczną się międzynarodowe ćwiczenia wojskowe](#)

[Uczczono wyzwolenie Wilna spod „polskiej okupacji”](#)

[Historia obrazu, czyli obraz historii](#)

[Nauczyciele protestowali przy Ministerstwie Oświaty i Nauki](#)

[Odszedł Władysław Korkuć](#)

